

7. VALORIFICAREA SUPERIOARĂ A ALTOR PRODUSE ALE FONDULUI FORESTIER ÎN AFARA LEMNULUI

Pe lângă producția de lemn, care constituie produsul de bază al pădurii, fondul forestier mai furnizează o serie de alte produse valoroase cum ar fi: vânat, fructe de pădure, ciuperci comestibile, plante medicinale și aromatice din flora spontană etc.

Reglementarea producției și a recoltării acestor produse face necesară cunoașterea tuturor resurselor din fondul forestier, a cantităților realizate în deceniul anterior elaborării noului amenajament, întocmirea prognozelor, precum și stabilirea măsurilor ce se impun pentru sporirea continuă a producției în deceniul care urmează.

7.1. Potențial cinegetic

U.P. II Ponor face parte din Fondul cinegetic nr. 50 Giurcuța, care este administrat de către Asociația Vânătorul Alpin. Fondul de vânătoare cuprinde toate pădurile acestei unități, precum și pășunile și fânețele învecinate, terenuri aflate în proprietatea statului sau a proprietarilor particulari. Pentru asigurarea refugiului, suprafața păduroasă existentă este suficientă. De mare importanță pentru vânat sunt celelalte categorii de teren de unde vânatul își procură cea mai mare parte din hrană.

Întrucât fondul de vânătoare se suprapune peste suprafața Parcului Natural Apueni și include suprafețe încadrate în diferite categorii de protecție a naturii, administratorul fondului de vânătoare își va desfășura activitățile specifice ținând cont de restricțiile impuse respectivelor zone.

Limitele Fondului Cinegetic 50 Giurcuța sunt următoarele

- NORD:** Dealul Negru – Bălcești – vf. Măgura Călățele – vf. Cuciulatul – culmea Cuciulatului – vf. Muncelu Mare – culmea Muncelului – vf. Nimăiasa – vf. Micău – culmea Gărdutul de Piatră.
- EST:** Valea Neagră – Râul Someș – baraj Fântănele.
- SUD:** Lac Fântănele – culmea Capul Dealului – vf. Piatra Fulgerată – vf. Țiclă – Dealul Roșu.
- VEST:** Culmea Biserica Moșului – culmea Măgurii – vf. Măgura Vânăță – vf. Vărășoaia – culmea Cornului – vf. Cornul – vf. Cârligatele – culmea Cârligatele.

Principalele specii de interes cinegetic sunt cerbul carpatin, căpriorul și mistrețul, la care se adaugă iepurele de câmp.

Printre speciile de interes cinegetic se numără și unele populații de *prădători cu păr*, dintre care amintim: lupul, vulpea, ursul, râsul, pisică sălbatică, vidra, jderul de copac, jderul de piatră, viezurele și dihorul.

În fondul forestier al unității de producție există 4,41 ha de terenuri rezervate pentru hrana vânatului (u.a. 125V, 132V și 133V). În afară de suprafața efectivă a fondului forestier, fondul de vânătoare cuprinde și alte terenuri cu diverse folosințe (pășuni, fânețe etc.) Pagubele produse de vânat culturilor silvice, în deceniul precedent nu sunt semnificative, însă există posibilitatea ca acestea să intervină în anii cu ierni aspre, cu strat gros de zăpadă și în condițiile unor eventuale creșteri ale populațiilor.

Pădurile, alcătuite din trupuri relativ compacte, mărginite de pășuni, fânețe și terenuri agricole, pot asigura condiții bune de hrană și de adăpost pentru vânat, care găsește suficientă hrană în timpul sezonului de vegetație, atât în pădure cât și în zonele deschise învecinate. Se impune, însă, asigurarea necesarului de sare pe tot parcursul anului și suplimentarea hranei cu fân și frunzare în perioada de iarnă.

În scopul realizării și menținerii unor efective normale de vânat sunt necesare următoarele măsuri:

- prevenirea și combaterea braconajului;
- combaterea tuturor dăunătorilor vânatului;
- interzicerea pășunatului în pădure;
- prevenirea bolilor specifice speciilor de vânat;
- asigurarea hranei suplimentare în perioada de iarnă;
- îngrijirea și ameliorarea terenurilor pentru hrana vânatului;
- selecționarea vânatului și proporționarea sexelor;
- recoltarea vânatului numai prin vânători organizate, cu respectarea legislației în vigoare.

Date privind instalațiile vânătoarești, efectivele de vânat, recoltele medii anuale și alte elemente privind potențialul cinegetic sunt prezentate în studiul general pe ocol.

7.2. Potențial salmonicol

Pe teritoriul unității studiate se află Fondul piscicol 5 Someșul Cald Superior, care este administrat de către R.N.P. Romsilva prin D.S Cluj – O.S. Beliș. Principalele specii care formează fauna piscicolă din acest fond piscicol sunt păstrăvul indigen (*Salmo trutta fario*), lipanul (*Thymallus thymallus*) și cleanul (*Leuciscus cephalus*).

Câteva caracteristici ale **Fondului piscicol nr. 5 Someșul Cald Superior** sunt prezentate în continuare:

- cuprinde întregul bazin al Someșului de la izvoare până la coda lacului.
- Principalii afluenți sunt:
 - de dreapta : Izbuc, Călineasa, Terpeș, Giurcuța;
 - de stânga : Alunu Mic, Ponor, Firii, Valea Neagră;
- suprafața bazinului de recepție 30 km²;
- lungimea totală 47 km;
- lățimea medie 6 m;
- adâncimea medie în sezon ploios 1,5 m, în sezon secetos 1,0 m;
- turbiditate sezonieră 25 zile;
- îngheț 110 zile/an;
- temperatura medie vara 10 °C, iarna 0 °C;

- lungimea cu pești:
 - păstrăv indigen – 40 km (Cuptoare – Izvoarele Someșului);
 - lipan – 20 km (Ponor – coadă lac);
 - alte specii – 20 km;
- cascade podite 29 buc – 518 m.
- perioada boiștei 1 octombrie-15 noiembrie.

Administratorul fondului piscicol, prin intermediul personalului de specialitate, asigură paza fondului, inventarierea statistică a faunei ihtiologice, precum și desfășurarea acțiunilor de pescuit sportiv, cu respectarea legilor în domeniu.

7.3. Potențial recolte fructe de pădure

Condițiile geografice și pedoclimatice din unitatea de producție permit dezvoltarea unor specii din flora spontană forestieră ale căror fructe au făcut și mai pot face obiectul recoltării și valorificării lor pe plan local sau la export.

Principalele fructe de pădure care pot face obiectul recoltării sunt afinele și merișoarele.

Fructificațiile celor două specii de subarbuști pot varia de la an la an, în funcție de starea vremii în diferite fenofaze de vegetație. Deși afinul (*Vaccinium myrtillus*) și merișorul (*Vaccinium vitis-idaea*) sunt specii rustice, cu o mare rezistență la acțiunea factorilor de mediu, înghețurile târzii și grindina din perioada înfloritului pot să reducă mult producția de fructe.

Deoarece centralizările recoltelor se fac la nivel de districte și ocol, date referitoare la acestea ca și la posibilele recolte se vor găsi în studiul general pe ocol.

7.4. Potențial recolte ciuperci comestibile

Date fiind condițiile staționale specifice ale U.P., ciupercile ar putea constitui o importantă sursă de venit pentru ocolul silvic, unul dintre principalele inconveniente fiind variabilitatea mare a recoltelor de la an la an, variabilitate condiționată de factorii climatici.

Dintre speciile care au format și formează obiectul recoltării, consumului pe plan local sau valorificării, mai importante sunt: hribii (*Boletus edulis*), gălbiorii (*Cantharellus cibarius*) și ghebele (*Armillaria mellea*), dar și alte specii cum ar fi: iuțarii (*Lactarius piperatus*) etc.

De asemenea, nivelul fructificației nu este constant datorită factorilor climatici și procedurii defectuos de recoltare. Cu toate acestea, în ultimii ani s-au înregistrat recolte însemnate în această zonă.

7.5. Potențial melifer

Până în prezent resursele melifere (zmeurul și flora de pe pășunile și fânețele din zonă) nu au fost valorificate în cadrul U.P. II Ponor, fapt datorat în principal climei instabile. În cuprinsul U.P. nu există stupi de albine proprietate a ocolului silvic.

7.6. Alte produse

Pentru diversificarea și valorificarea superioară a produselor pădurii, pot fi luate în considerare și alte resurse, cum ar fi:

- furajele – recoltate din terenurile cu destinație specială (terenuri pentru hrana vânatului, administrative);
- plantele medicinale și aromatice;
- materiile prime pentru produse artisanale;
- pomi de crăciun, care se pot cultiva în terenurile administrative sau în terenuri special dedicate culturilor silvice etc.

